

VIẾT BÀI TẬP LÀM VĂN SỐ 5 – VĂN TẢ CẢNH (*làm ở nhà*)

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Bài kiểm tra số 5 nhằm đánh giá HS ở các phương diện :

- Biết cách làm bài văn tả cảnh bằng thực hành viết ;

– Trong khi thực hành, biết cách vận dụng các kĩ năng và kiến thức về văn miêu tả nói chung và văn tả cảnh nói riêng đã được học ở các tiết học trước đó (ở các Bài 18, 19, 20, 21) ;

– Các kĩ năng viết nói chung (diễn đạt, trình bày, chữ viết, chính tả, ngữ pháp,...).

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Để đạt được mục tiêu trên, SGK đưa ra bốn đề văn để HS suy nghĩ, luyện tập. Bốn đề bài này xoay quanh những cảnh sắc quen thuộc, gần gũi với tất cả HS.

Đề 1 : Tả hình ảnh cây đào hoặc mai khi Tết đến xuân về. Đây là hai loại cây tiêu biểu cho hai miền đất nước (mai : Nam và đào : Bắc). Rất có thể có HS các tỉnh phía Bắc chưa biết đến cây mai và ngược lại HS phía Nam có thể chưa biết cây đào. Vì thế để dùng chữ *hoặc* để HS tự lựa chọn một trong hai loại cây ấy. Đương nhiên HS nào cùng lúc tả cả hai loại cây là không đúng yêu cầu của đề.

Đề 2 : Yêu cầu tả hàng phượng vĩ và tiếng ve vào một buổi trưa hè. Cây phượng vĩ và tiếng ve là hai biểu tượng đặc sắc của mùa hè, mùa thi, gần bó với tuổi học trò. Khác với đề trên, HS cần lựa chọn được những đặc điểm nổi bật của cả hàng phượng vĩ và tiếng ve (đề này không dùng chữ *hoặc* như *đề 1*).

Đề 3 : Yêu cầu miêu tả cảnh bão lụt khủng khiếp mà em đã có dịp quan sát trực tiếp ở quê mình hoặc qua truyền hình. Đề này dùng chữ *hoặc*, vì thế HS chỉ cần lựa chọn một trong hai tình huống để tả về một đề tài. Tuy vậy do tình huống được *chứng kiến trực tiếp* khác tình huống *xem truyền hình* cho nên ngôn ngữ miêu tả phải phù hợp với mỗi tình huống.

Đề 4 : Cũng là tả cảnh nhưng dưới dạng viết thư. Cảnh khu phố hoặc thôn xóm vào một ngày mùa đông, gió lạnh là cảnh hầu như chỉ có ở các tỉnh phía Bắc. Vì thế ở các tỉnh phía Nam, GV không nên yêu cầu HS làm đề này.

2. Cả bốn đề trên đây, khi viết HS đều cần liên hệ với phần lí thuyết đã học ở các tiết học trước, đặc biệt là tiết học về văn miêu tả ở Bài 19 (Quan sát, tưởng tượng...) và Bài 21 (Phương pháp tả cảnh), vận dụng linh hoạt và sáng tạo vào bài viết của mình.

3. Bốn đề văn trên đây không nhất thiết bắt buộc phải sử dụng để cho HS làm bài tập làm văn số 5. Đây chỉ là những dạng đề để HS suy nghĩ, luyện tập. Khi kiểm tra viết bài, GV có thể tham khảo và ra các đề tương tự, hoặc đưa ra thảo luận trong tổ bộ môn để quyết định việc ra đề. Nếu lựa chọn một trong bốn đề trong SGK, thì dựa vào các gợi ý cơ bản trên để xây dựng một đáp án cho phù hợp.